

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

v' Srēdo 19. dan

mal. Travna 1797.

Nro. 25, inu 26.

Lublana 19. dan maliga Travna.

Ker so 27. dan Sushza zesarfske poshite hoditi jenale, inu od nikoder nizh noviga svēdit nismo mogli; so tudi vše lublanske novize od 29. Sushza noter do donef sastale. Kar je dosdej samudeniga, bomo sanaprej pozhaši namestili, inu popisali, kar se je tukej godilo.

Slifhimo, de so zesarfski pod general *Sekendorfam* stoje na Verhniki, inu kojnički pod general *Hobenzollerjam* v' Lasih; predna vojska inu strage doseshejo do Rasdertiga. Franzosi lesqe v' Vipavski dolini.

Pisma is notrajne strane pishejo, de so franzosi Idrio obiskali. Je namrežh perhlo 600. franzosov inu en general s' njimi po hribih nad Idrio; Iderzhani poshlejo dva gospoda njim naprut; franzosi grēdō v' město, sapishejo, kaj je zinobra inu frebra napravleniga, postavjo roko najn, de je njih; vkashejo pridno dečat, inu per miru biti. Jěsti inu piti so otli plazhat; al Iderzhani niso nizh vseti otli.

Po Lublani je bil strah, sa to, kjer so nekatere raskropleni soldatje inu Hrovatje po silu ludem jemali, rekozh, de niso shè pet dni nizh jěsti dobili; nashi mestniani so jih vkup spravili, na grad djali; jih bodo napasli, inu sdrave k' regimentam, bolne v' shpitale poslali. Tudi pride jutri en batallion Terzovih pěšezov 700. mosh is Verhnike v' Lublano, město varuvat. Poglaviti Kvartier pod firshtam Reuss je shal is Lublanc pruti Krafhni, nekej pak tudi na gorénsko. V' Lublani je doneš vše tiho, inu mirno. Lè nevemo, kaj bo sa nas, ako franzosi cesarske soldate od Postojne nasaj porinejo, inu k' nam pridejo; inu ako nam veliko naklado nalošę, kjer nam gotoviga denarja manka; premosnih pak je dosti vbeschalo. Kje se bode mogel denar dobiti, slasti v' tih zhafih, kjer ni kupzhic, inu nizh saflushika?

Al je Prinz Karl na Koratanu srézhen, al ne; ni nizh slifhat. Eni perhajalzi is gorénske strane perpovdujejo, de so franzosi shè do Be-

Iaka skus Pontabel prederli; vender de she Be-
Iaka niso vseli. Drugi pak povđo, de se gene-
ral Ozbkaj na Kóreni terdno dershi, inu de so
franzosi is Terbisha nasaj pobiti.

Dnej 18. dan Suhza;

Zefarska svitlost od vezh krajov dobrovol-
ne perklade k' vojski obilno dobivajo.

V' Vezherni Gallizii je vkasa od svitliga Ze-
farja ven dana, de se nimajo nobeni gruntje al
nive prodati bres pervolenja naprejpostavlene
Kraßie; Kraßia pak nima pervoliti, svunaj ka-
der je ludi saflishala, inu sposnala, de proda-
janje je bres shkode sa kupza, inu sa prodajav-
za. — Dalej je sapovđano, de sanaprej nesmę
nobena Gosposka kmętu grunt, ali shivino, al
orodje prozh jemati; al kmeta is ene kmetie na
drugo prestavlat; temuzh vsaki more per svoji-
mu gruntu, inu varnim blagi stanovitno ohranen
biti. Ako bi pak vender kej takiga potrzebno
bilo, se vender nima bres Kraßie inu poterjen-
ja deshelne gosposke nizh storiti. — Tudi ni-
majo gosposke nobenih prasnih niv domu na se
potęgnit, temuzh al na take pušte semle nove
kmęte naftavit, al jeh mej druge majnshi grun-
tarje rasdeliti, de nebode nobena niva neobde-
lana leshala. Vender tudi vse to s' vđesam na-
prejpostavlene Kraßie. — Dano v' Krakovim
29. Prosenza 1797.

Pred nekej meszi smo menili, de se bode med shpanzi inu portugalzi vojska vnęla; sdej pak kashe, de se morebit nebodemo sperli. Shpanska armada sizer stoji v' Estremaduri, ali she ni s'vsem previdena, kar k'enim bojuvanji slishi.

Is broda Cadix saflishimo, de englendarji veliko shkodo nashi kupzhii dělajo, ker nam barke prozh jemlejo. Tri englendarske fregate so nam 20. ur delezh od tod te dni devet bogato oblosheneh bark vsęle, inu tri v' Gibraltar, te druge v' Lisabono pelale. Mej temi barkame je bila ena bogata s'imenam *la Conception*, katëra je is manillskih otokov pershla, inu filipinski kupzhiski tovarshii slisha'a. Satorej so shpanski kupzi Krala profili, de bi vkasal kupzhio s'vojsknemi barkami varuvat, pak she niso nizh odgovora dobili.

Lafit o.

General Bonaparte je k'mali po dokonzhani miru s'Papesham shal v' Bolonjo; 27. dan Svizhana pak zhes Modeno v' Mantovo.

Papeshovi po - oblasteni glihavzi na mir so 20. Svizhana se v' Rim vernili, sdajzi h' Kardinalu Sekretarju shli, kir jih je pred Papesha perjal. She tist vezher je bilo per njih Svetosti veliko sbiralishe od 18. Kardinalov, tudi Monsig-

nor

nor Caleppi straven poklizan, ker so sklenili,
sgorej imenuvano sglihanje poterdit.

Vemo, de pred nekaterimi meszi so franzosi otli vse ven isgnane duhovne v' papeshovo deshelo pognat; tudi sdej kashe, de she tako mislio, ker je Bonaparte 15. Svizhana is mestna Macerata pisal: „Našha postava sicer prepove ven isgnanim mašnikam v' franzoske deshele nasaj priti, vender ne brani, v' deshelah oſtat, katere mi pod ſe vsamemo; perpuſheno je, s' takim duhovni tako oberniti, kakor narbol kashe, inu ker nimam nizh zhes taſtih duhovnih sadersanje rezhi, katetri fo v' laſhko deshelo perbeſhali, temuzh ſe oni tukej prav inu mirno sadershe, satorej ſapovem: 1) de je neperſeſhenim franzoſkim mašnikam perpuſheno, v' papeshoveh deshelah, katere fo franzosi noter vseli, prebivat. 2) De jim nima nobeden ne franzos, ne domazna nobeno visho kej nadlegge delat. 3) de imajo po kloſhtrih rasdeleni biti; kloſhterski naprej postavljeni pak jim morejo ſtreho, rejo, luh, inu kurjavo dati. 4) Kloſhter bode denarje jemal sa maſhe, katere bodo brali, vender more vsaki mesec jim petnajst franzoskeh liber dajati (20. petiz) sa oblazhilo, inu poſebne potrebe. 5) Vikshi kloſterski morejo Komandantu svojiga kraja ſapis dat, kuliko franzoskih mašnikov fo gori vseli; ti pak imajo v' Komandantove roke perſezhi, de fo franzoski republiki pokorni. 6) Vse posvetne, inu sholnjske oblaſti imajo gle dat,

dat, de se prizheozhe povela dopolnio. 7) Vikišhi General bode rad vidil, ako bodo Shkofi, inu drugi dobrotniki takim duhovnim kej vezh dobriga sturili.

Lublana 30. dan Sushza.

V' nedelo so vse zefarsko blago, strelni prah, zinober, od tod prozh pelali; tudi shivesh, kar je bilo narvezh mogozhe. — Is gorenskiga flišimo, de se Prinz Karl per Tervishu na Kortanu na 23. dan tiga měsza ferzhero vojskuval, inu franzose noter do Shabnize nasaj poderl; al franzosi so po poldne pomozh dobili, inu Prinzov general-adjutant Kratislav je mortuv padel, general Gontreil pak ranjen. — Poshta je bila tukej v' Lublani na vezher v' Ponedelek saperta, tedej so vse pisma inu novize jenale. — Shtafete so na vse kraje, inu od vših krajov smire jesdarile; al mi nismo nizh svědit mogli, kaj se tukej okol nas godi.

Pětnajst eskadronov zefarskih kojnikov je i-melo tukej per Lublani stat, inu město branit. Kmětje od vših krajov so zefarsko blago zhes Savo nepretergama vosili. Generali Sekendorf inu Hohenzollern pak so pershli v' Lublano s' veliko Husarmi, Ulani, inu drugih regimentov kojnik; en batallion Hrovatov drugiga banalskiga regimenta je na Mirji zhes nozh leshal, inu kojnik pod Turnam. Po nozhi je bilo lepo vedit ogne, per katereh so kuhali, inu se greli. Město je dalo zefarskim soldatam dosti vina. —

V' to-

V'torek je Terzov batallion pod Oberst-Jam Stadler shal zhes Savo na Zhernuzhe, katere je v' nedjelo is Verhnike pershal. Okrog Lublana so bili povsod piketi rasstavljeni, veliko kojnikov je stalo svunecj mestu; al pozhasi je narevzhi del pruti Savskimu mostu potegnil; piketi, inu strashe so po hribih, polja, inu svunecj mestu na vseh zestah stale. Vsi smo bili v'enim zhudnim zhakanji na rezhi, katere so imeli zhes nas priti. Svezher sagledamo, de sadna vojska he per Savi na Jeshizi leshi, ker je bilo veliko ognov. Vender so se pruti Vizhu she ogni po samim vidili, katere so cesarski piketi imeli. Franzofski narpredni piket pak je bil nad Shkandram na Blati.

Lublana 16. maliga Trauna.

Predvzhjerj sta dva cesarska offizirja perhal is. Noviga mesta s' pismam od Prinz Korlina, de je sglihan prenehanje od boja na en nesgovorjen zhas, ampak de more shtir inu dvajset ur popred boj napovedat taisti, kater ga bo otel sazheti.

Dones pak je perhal v' Lublano en franzofski offizir od generala Bernadotte poslan, kir je pisma na generala Frianta v' Gorizo nesel, inu povele imel tukej v' Lublani povedit, de je bil pervizh preneh od boja na pet dni, potlej na druge tri dni sglihan; sdej ga pak franzosi imu cesarski she dalej dershe, ker nobeden nozhe

drugi-

drugimu boja naprej napovedat; inu de je vše vupanje, de se bode v' kratkim glihanje na mir s' Zesarjam sazhego. General Buonaparte je v' Gradzu; Bernadotte v' Pruki per Muri; Massena v' Leobnu. Kjé pak zesarfski stoję, ni vèdel ta offizir povèdat. — Eni pravjo, de per du nejskim Najshatu.

Poshta je perfhla is Gradza po navadi, ne pak is Duneja.

Nasnanje.

Letašni seim ob triakih se bode ravno tako, inu s' taistem pravizami dershal, kakor prejshne lèta. To se vsim vèdit da

Od Krassie v' Lublani 10. dan maliga Travna 1797.

Osnanilo.

De shtudentje nizh nesamudę, je Central-Gubernium sklenil, de imajo sdajzi po veliki Nozhi na 21. dan maliga Travna vše shole sazheti. Vuzheniki, inu shtudentje, katèri so is Lublane potegnili, so nasaj priti povableni. Katèri popotniga pisma potrebuje, ga bode od Central-Gubernia inu soldashke komande prejel, zhe pojn pishe. Posèbno se shtudentam oblubi vsa varnost, bramba, inu podpora, inu se nimajo po nobeni zèni bati, de bi v' shold vsèti bili.

Lublana 8. mal. Travna 1797.